

Aktuálna vnútropolitická situácia na Slovensku môže skomplikovať návštevu pápeža Benedikta XVI.

Aktuálna vnútropolitická situácia na Slovensku môže skomplikovať návštevu pápeža Benedikta XVI., ktorého na Slovensko pozvali cirkevní aj štátni predstavitelia na budúci rok. Uviedol to predseda KBS Stanislav Zvolenský s tým, že Vatikán zatiaľ o budúcoročnom programe Svätého otca definitívne nerozhodol a malo by sa tak stať

v priebehu najbližších týždňov.“

Stanislav Zvolenský, predseda KBS: „My musíme čakať aj na zväznenie Svätej stolice, ako zväzi našu novú spoločenskú situáciu. Lebo viete, príchod hlavného predstaviteľa katolíckej cirkvi je vždy takým príchodom, že by bolo vhodné, keby prichádzal aj do krajiny, kde už povedzme je po

voľbách, kde sa stabilizovala situácia. U nás trošička je takým dosť závažným rozmerom nová politická situácia, čiže musíme tak ako by aj rešpektovať s tým, že možno jedným z dôvodov prečo Svätá stolica ešte odkladá svoje rozhodnutie, môže byť aj nový vývoj politický na Slovensku.“

Rádio Regina, 29.10.2011

Pribina je už otvorená

Šoféri majú veľký deň. Po R1 sa od dnes konečne jazdí. Štvorprúdovku medzi Nitrou a Tekovskými Nemcami sprejzdniť pred piatimi hodinami. Z Bratislavy do Banskej Bystrice sa autom vďaka novej ceste dostanete rýchlejšie. Pribina už od skorého rána čakala na prvé autá. Dopravné značky sú nablýskané, čiary nakreslené, nožnice nabrúsené a môže sa strihať páska. Dlho očakávanú rýchlocestu ruka v ruke otváral súčasný minister dopravy a opozičný líder.

Ján Figel', minister dopravy: „Som rád, že je to k dnešnému dňu, pretože skorší termín podľa koncesionára nebol možný.“

Róbert Fico, predseda strany Smer-SD: „Stojím za touto stavbou všetkými desiatimi.“

Redaktorka: „Nová štvorprúdovka dostala ešte pozhnanie od nitrianskeho biskupa. Z cesty zmizli betónové zátarasy a kužeľe a za policajnými autami sa začali zbíhať prví nedočkavci. Je krátko pred druhou popoludní a pred Nitrou v smere z Bratislavy už stoja autá v zástupoch. Vodiči s napätím čakajú s nohou pripravenou na plynovom pedáli, aby si vychutnali prvé minúty na novej R1. Vodiči neskrývali nadšenie. Cez čelné sklá bolo vidieť vysmiate šoférov. Našli sa aj takí, ktorí pustili ruky z volantu a schuti si zatlieskali. Pre vodičov dlho očakávaná chvíľa prišla presne tri minúty po 14-tej.“

Martin Borovka, zástupca zho-

toviteľa stavby Eurovia CS: „Tu nie je žiadne obmedzenie, stavba je pripravená v oboch pruhoch k prevádzke.“

Redaktorka: „Kým ešte minulý piatok praskala pod kolesami áut zlatomoravská cesta, dnes po nej štafetu prebrala R1. Povestná cesta smrti sa dnes behom pár minút vyprázdnila. Zato na novú štvorprúdovku vchádzali húfy áut.“

Lubomír Palčák, Výskumný ústav dopravný v Žiline: „Intenzity, ktoré sú dneska dosahované na ceste 1/65 sú 17 300 vozidiel za 24 hodín a podľa našich prepočtov 74% z tohto čísla nám vlastne stiahne táto komunikácia R1.“

Martin Borovka, zástupca zhotoviteľa stavby Eurovia CS: „Počítame, že tu bude jazdiť zhruba 20 tisíc vozidiel v jednom smere za deň.“

Redaktorka: „Za prvú hodinu ju otestovalo zhruba 1100 vodičov. Čerstvo otvorená cesta zažila pár minút po svojom spustení aj prvú nehodu. Vodič nestihol dobrzdiť a vrazil do druhého auta. A tu sa už pozrime na R1 v číslach. 46 kilometrov dlhú cestu postavili za 26 mesiacov. Cez najväčší stavebný boom na nej pracovalo 3000 robotníkov a 850 stavebných strojov. Sprejzdniť ju presne mesiac po plánovanom termíne.“

Pribina v číslach

dĺžka 46 kilometrov
6 mimoúrovňových križovatiek
84 mostných objektov

Pánboh zaplat'

Ivan Hamráček. Spoločnosť Prometheus, Klub mladých Občas sa na Slovensku objaví diskusia na štekľivú tému odluky cirkvi od štátu. Niekoľko štekľí financovanie, niekoho otázka Vatikánskych zmlúv, pedofília kňazov, iného chápadla cirkevného vplyvu v školstve, vo verejnoprávných médiách, v armáde a polícii. Táto diskusia sa začína napríklad vyjadrením politika a končí sa výmenou názorov bežných ľudí.

Médiá získajú tému na príspevok, politici pozornosť, diskutujúci pár „banov“ za plamenné príspevky. A cirkev sa len oháňa štatistikou a už dávno zabudla na „31 požiadaviek veriacich“ z roku 1987. Je ťažké sa k tejto téme vyjadriť bez toho, aby vás neoznačili za fundamentalistického fanatika alebo za pohana bez akýchkoľvek hodnôt. Faktom však je, že cirkev nieje ničím iným ako obyčajnou organizáciou s neobyčajným postavením.

Skutočné hodnoty nie sú prezentované zákonmi ani Desatorom. Sú v nás a chceme veriť, že nám sú prirodzené - a že aj cirkev sa ich jedného dňa začne skutočne držať. **Pravda, 29.10.2011**

viac ako 32,6km protihlukových stien

26 mesiacov výstavby

3000 stavbárov

850 stavebných strojov

vysadených 275 000 stromov a kríkov

Monika Koleková

V Markíza, 29.10.2011

Cirkvi sa museli s kremáciou zmieriť

Tri veľké cirkvi proti spaľovaniu tiel zosnulých nenamietajú, jedna je tvrdo proti Len v bratislavskom krematóriu sa v roku 2010 konalo viac ako 2400 pohrebných obradov. Medzi nimi bolo aj množstvo cirkevných. Ak k tomu pripočítame spaľovanie zosnulých bez obradu, celkový počet kremácií v hlavnom meste sa ročne pohybuje na úrovni troch tisícok. Faktom však je, že kým v Bratislave je pomer kremácie a pochovávaní do zeme výrazne naklonený v prospech prvej možnosti, v malých mestách či na dedinách je to naopak.

Predplatené spálenie

Slovo kremácia pochádza z latinského pojmu cremare, čo znamená spáliť. V Česku dodnes operuje pomerne známe hnutie Spoločnosť priateľ žehu. Kto si zaplatí adekvátny poplatok, tomu tento spolok zabezpečí spolnenie aj uloženie urny na vopred určenom cintoríne. Jeho tajomník Stanislav Motyčka pred časom pre idnes.cz povedal, že služba je primárne určená pre osamelých ľudí, ktorí nikoho nemajú a nechcú sa spoliehať na štát. Akýmsi ideovým predchodcom združenia pritom bola Spoločnosť pre spaľovanie mŕtvol, ktorá vznikla už v roku 1899. Kremácie masívne propagovala formou prednášok a vydávania publikácií. O desať rokov neskôr bol založený spolok Krematórium, ktorý prevzal väčšinu agendy, a práve jeho nástupcom je dnešná Spoločnosť priateľ žehu. Napriek veľkej snahe združenia z prelomu 19. a 20. storočia, ktoré podporovali aj niektorí ľudia z Národného divadla či známi spisovatelia, prvé krematórium v Česku nakoniec nevzniklo v Prahe, ale v Liberci v roku 1917. Tam bola totiž aktívna pobočka iného spolku, ktorý bol riadený z Viedne. Jeho názov bol Die Flamme, v preklade Plameň.

Slovensko trendu spaľovania zosnulých pomerne dlho vzdorovalo, krematórium v Bratislave bolo postavené až koncom 60. rokov minulého storočia.

Kedysi nie, dnes áno

Kódex kánonického práva katolíckej cirkvi uvádza, že „cirkvi nástojčivo odporúča, aby sa zachovával nábožný zvyk telá zomretých pochovávať. Nezakazuje však kremáciu, ak nebola zvolená z dôvodov odporujúcich kresťanskému učeniu.“ Hovorca Konfe-

rencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik dodáva, že kremáciu dovoľuje aj katechizmus katolíckej cirkvi, „ak nie je prejavom úmyslu spochybniť vieru vo vzkriesenie tela“. Rímskokatolícka cirkev teda zmenila svoj dávny odmietavý postoj. „Kedysi bol spôsob kremácie volený ako výslovný znak odlúčenia od cirkvi. Dodnes je to badateľné najmä v Taliansku, kde kremácia stále vyvoláva pomerne veľké rozpaky,“ vysvetľuje Kováčik. Na Slovensku to problém nie je, podľa hovorcu je výkon katolíckych pohrebných obradov v krematóriách dennou praxou. „Bežný je i kombinovaný spôsob, keď sa po kremácii urna s popolom zosnulého ukladá do hrobu do zeme.“ Podobne sa ku kremácii stavajú aj gréckokatolíci. Hovorca Prešovskej arcieparchie Ľubomír Petřík uvádza, že ak si niekto zvolí kremáciu z dôvodov, ktoré odporujú kresťanskej viere, kňaz pohreb odmietne. „Ak sa to však deje z vážnych dôvodov, trebárs pre nedostatok pohrebných miest a podobne, akceptuje sa aj kremácia.“ Petřík však dodáva, že stále uprednostňujú pochovávanie zosnulých do zeme, „pretože pri pohrebných obradoch cirkvi vyjadruje veľkonočný ráz smrti, účinné spoločstvo so zomretými, vyprosuje im duchovnú pomoc a vzdáva

úctu ich telám. Vydávame aj svedectvo o nádeji na večný život, a tam je výrečnejším znakom pochovávanie tiel.“ Aj on priznáva, že gréckokatolícka cirkev kedysi na rozdiel od súčasnosti pri kremácii tiel neasistovala.

Vzkriesenie (ne)závislé od spôsobu pohrebu

Evanjelická cirkev augsburského vyznania žiadne oficiálne stanovisko ku kremácii nevydala. Podľa jej tlačovej tajomníčky Edity Škodovej je to tak z dôvodu, že voči spaľovaniu tiel zosnulých nemajú námietky. „Pri vzkriesení dostaneme nové, duchovné telá a to bez ohľadu na to, v akej forme bol zosnulý uložený k poslednému odpočinku v tejto časnosti.“

Škodová dopĺňa, že práve z týchto dôvodov nemajú dôvod nevyhovieť žiadosti príbuzných o vykonanie smútočného obradu v krematóriu. „Posledná rozlúčka v tejto časnosti so zosnulými evanjelikmi sa tam koná pomerne často a to najmä vo väčších mestách. V menších mestách a na dedinách naďalej prevažuje pochovávanie do

zeme, ako to bolo zaužívané v dávnejšej minulosti, keď ešte krematória neboli k dispozícii.“ Proti kremácii sa však oficiálne a zásadne postavila pravoslávna cirkev. Jej hovorca Milan Gerka tvrdí, že zvyk páliť telá zosnulých k nám prišiel od budhistov a hinduistov. „Tí považujú telá za väzenie duší. Je preto pochopiteľné, že k nim nemajú náležitú úctu. Pre kresťanov je však telo chrámom duše, ktoré bude v Bohom danom čase obnovené cez vzkriesenie. Tento fakt nesie za sebou úplne iný vzťah k telu zosnulých.“ Gerka hovorí, že kresťanský pohreb sa má konať v duchu Písma, v ktorom sa uvádza, že „a navráti sa prach (telo) do zeme, čím bol aj predtým“. To podľa hovorcu znamená, že telo sa má vrátiť do zeme v takom stave, vakom bolo kedysi. „Telo pritom popolom nikdy nebolo, lebo Boh stvoril človeka nie z popola, ale zo zeme.“

Spaľovaniu má odporovať aj výrok „zem si a do zeme odídeš“, ktorý sa vyslovuje v rámci pravoslávneho pohrebného obradu. „Tieto slová aj samotná modlitba predsa strácajú zmysel, ak sa telo zosnulého nevráti do zeme prirodzeným spôsobom,“ uzatvára Gerka.

Karol Sudor, SME, 29.10.2011

Riadne sa vyfarbila

Zrejme sa chystá konkurovať našim futbalistom. Reč je o slávnej írkej hudobníčke, ktorá našla záľubu v nevkusných tetovačkách. Vždy bola rebelka, no nie vždy to bolo vidno. Teraz si však rodáčka z írského Dublinu opäť oholila hlavu a odložila šaty, ktoré ju zvyčajne zahalujú od krku až po nohy. Na akcii v americkom Los Angeles tak Sinéad predstavila svoju zbierku tetovaní. Prítomných vraj najviac zaujala podobizňou Ježiša na hrudi. Táto matka štyroch detí je silne veriaca, no v roku 1992 roztrhala fotografiu vtedajšieho pápeža Jána Pavla II. Týmto krokom protestovala proti pohlavnému zneužívaniu detí predstaviteľmi cirkvi. A na konci deväťdesiatych rokov po šiestich mesiacoch štúdia teológie dosiahla kňazské vysvätenie od Michaela Coxa, biskupa Ortodoxnej katolíckej a apoštolskej cirkvi. **Plus jeden deň, 31.10.2011**

Sv. Michal má pri nohách balón a raketu

Slovenskú Sixtínsku kaplnku vymaloval Vincent Hložník

Slovenská Sixtínska kaplnka je na hornom Považí! Obec Dolný Hričov (okr. Žilina) sa môže popýšiť unikátnym kostolom, ktorý je určite raritou nielen na Slovensku. Maľby na stenách, vitráže aj mozaiky sú totiž dielom významného slovenského expresionistu Vincenta Hložníka. Jeho typický štýl kontrastuje s tradičnými maľbami s náboženskou tematikou. Kostolík sa stal vyhľadávanou atrakciou, v poslednom čase ho navštevuje čoraz viac turistov z celého sveta.

Nie každý umelec sa môže pustiť do vymalovania kostola. „Bola to odvaha pustiť sa do takéhoto diela. Vincenta Hložníka v 70. rokoch oslovil farár Štefan Raček. Kostol v obci podľa neho totiž potreboval oživiť,“ povedal riaditeľ Považskej galérie umenia v Žiline Milan Mazúr. Umelec bol v tom čase nezamestnaný, peniaze potreboval, musel žiť pomerne veľkú rodinu.

Farár, ktorý mal na to obdobie pokrokové zmýšľanie, dal Hložníkovi absolútnu voľnosť. Veril jeho umelec-

kému oku. Kostol sv. Michala, ktorý pochádza zo 14. storočia, tak Hložník premenil na moderné umelecké dielo.

„Máme stále viac záujemcov, Hložníkove maľby v poslednom čase priťahujú najmä Japoncov. Študenti o kostole píšu diplomové práce,“ povedal správca farnosti Miroslav Sobčák. Aj podľa neho je katolícky kostol obrovskou historickou pamiatkou s veľkou umeleckou hodnotou. Kostol opravovali postupne, v priebehu desiatich rokov pribudli nielen maľby, ale aj vitráže a mozaiky. Pri práci V. Hložníkovi pomáhali aj jeho deti a manželka. „Ľudia sa zvyknú pýtať, prečo niekde použil také pochmúrne farby, vysvetľujeme im, že v tom čase umelcovi zomrel syn,“ vraví M. Sobčák. Nie všetci veriaci však novú podobu kostola hneď prijali s nadšením. Hložník si však svoje dielo hájil. Mnohí sa pýtali, prečo namaloval k nohám patróna kostola sv. Michala balón a raketu. Umelec im odvetil, že sú to symboly doby pokroku.

Ak ich ľudia poznajú teraz, Boh ich musel poznať odjakživa. **(kap)**
Nový čas, 31.10.2011

Omše v kultúrnom dome

V Starom Tekove blízko Levíc dočasne slávia bohoslužby v kultúrnom dome. V týchto neobvyklých priestoroch kňaz slúžil aj dnešnú slávnostnú bohoslužbu. Tamojší kostol renovujú.

Kostol nanebovzatia Panny Márie bol značne poškodený a vyžadoval si nutnú opravu. Chválospevy veriacich a modlitby v nožom dome, dočasne nahradili ťažké mechanizmy.

Ján Páleník, obyvateľ obce: „Statika bola značne ako porušená, ostávali tam trhliny na obvodových múroch, na strope kostola, na triumfálnom oblúku.“

obyvateľka Starého Tekova: „Moje právnučence budú mať aspoň kostolík hotový.“

Redaktor: „Najvhodnejším a vlastne jediným možným dočasným miestom slávenia bohoslužieb v obci je miestny kultúrny dom. Kroky veriacich mužov, žien i detí teda denne i na sviatok smerujú do spoločenskej sály, ktorá sa zakaždým mení na malý chrám.“

obyvateľka Starého Tekova: „Ja som spokojná.“

obyvateľka Starého Tekova: „Nám už starým ľuďom netreba neviem čo, len utiekať sa k Pánu Bohu, aby nám dal aspoň také zdravie do smrti ako ho máme.“

Redaktor: „Sálu upravili tak, aby boli bohoslužby aj v stiesnených podmienkach čo najdôstojnejšie.“

obyvatelia obce: „Obetný stôl bol prenesený z kostola, je originálny.“

obyvatelia obce: „Nie je to až také, ako keď je to, keď to bolo v kostole, no ale človek je spokojný, že aspoň máme kde byť.“

obyvatelia obce: „Lepšie je to v kostole, aj tu je dobre.“

Redaktor: „Keďže pod základmi kostola sa našli aj vzácne zvyšky románskeho a gotického kostolika, pamiatkári dočasne rekonštrukciu zastavili. A tak je zatiaľ otáznne kedy v nej budú pokračovať a kostol bude kompletno vynovený.“

Karol Mindák
TV Markíza, 31.10.2011

Dušičky plnia cintoríny

Tisíce zapálených sviečok, chryzantémy a do tmy blikajúce cintoríny, to je už tradičný obraz týchto dní. Nielen veriaci prichádzajú k hrobom svojich blízkych zosnulých. Naše štáby boli na cintorínoch vo viacerých častiach Slovenska. Očistiť hrob, upratať okolie, narovnať kvety a zapáliť sviečku. Sviatok všetkých svätých bude v utork. Pamiatka zosnulých o deň skôr, no cintoríny zažili mimoriadne veľký nápor už cez víkend.

Anketa- Bratislava:

Opýtaný 1: „Priateľka zomrela vlni aj kolega a my sme tak poriadne, že každý rok mu to pripomenieme, viďš nás, že sme ti tu zapálili?“

Redaktor: „Pri hrobch rozjímajú celé rodiny a spomienky nevenujú len svojim najmilovanejším.“

Anketa- Košice:

Opýtaný 1: „Veľa je takých, čo sú tu pochovaní a nikto sa za nich nemodlí, tak za tých.“

Redaktor: „Ľudia chodia aj k hrobom známych osobností. Netaja sa tým, že im tiež chýbajú. V Trenčíne sa azda najviac pristavujú pri hrobe Pavla Demitru a jeho synčeka Tobiasa.“

Anketa- Trenčín:

Opýtaný 1: „Zbadali sme, že je tu hrob legendy hokeja, tak sme sa zastavili.“

Redaktor: „Aj pod vežami atómovej elektrárne horia sviece. Pri jej výstavbe obec Mochovce zanikla, no cintorín je tam dodnes. 70-ročná dôchodkyňa cíti obrovskú úzkosť.“

Zlatica Csásárová, pôvodná obyvateľka obce: „Tu sme narodili, tu sme žili celý mladost, tu som sa vydávala.“

Redaktor: „Kto nemôže zapáliť sviečky na hrobch svojich blízkych, nech tak urobí pri hociktorom kríži a zotrva v spomienkach, hovorí stará legenda. V Banskej Bystrici však aj na to slúži časť cintorínskeho múra.“

Anketa- Banská Bystrica:

Opýtaný 1: „Tá atmosféra určite chytí človeka za srdce.“

Opýtaný 2: „Zaspomíname si, ale skôr na tie pekné veci, čo sme zažili s našimi.“

Redaktor: „Čím viac sa stmievalo, tým viac sa rozohrávala úžasná hra svetiel. Pokojnú sviatočnú atmosféru spríjemnilo na túto ročnú dobu príjemné počasie.“

Marek Vnenciák
TV Markíza, 31.10.2011

Kostoly ukrývajú relikvie

Turínske plátno, svätý grál, či kríž, na ktorom ukrižovali Ježiša Krista, to sú najznámejšie relikvie katolíckej cirkvi, ktoré sú opradené množstvom legiend. Málokto ale vie, že aj každý kostol na Slovensku má svoj vlastný pozostatok po svätcovi, ktorý chrámu dodáva osobitný význam. Každý nový kostol postavený na Slovensku má v pevnom oltári umiestnenú relikviu. O úlomok kosti svätca, či o iný pozostatok po svätcovi cirkev pred vysvätením chrámu požiadava Vatikán. Ten uchováva všetky relikvie v takzvanej lipsanotéke. O tento obrovský archív cirkevných cenností sa vo Vatikáne stará Slovák Augustín Ján Pavol Benedik: „Je ich tu okolo 1300 až 1500 relikviárov, čiže to znamená, že relikvií je viac, lebo v jednom relikviári môžu byť aj viacerí svätci.“

Redaktor: „Doteraz široká verejnosť nemala možnosť vidieť lipsanotéku. Pozeráte sa na premiérove zábery. Ako prví filmári dosali možnosť zdokumentovať tisíce relikvií na jednom mieste slovenskí dokumentaristi. Trvalo dva roky, kým získali súhlas na filmovanie.“

Marek Poláček, LUX communication: „Asi dnes existuje už málo miest na svete, kde ešte v živote nebola kamera a tam ešte kamera nebola v relikviári, takže my sme boli úplne prví.“

Redaktor: „Relikvie v stredoveku pomáhali cirkvi popularizovať vieru aj u bežných ľudí.“

Katarína Nádaská, etnologička: „Platilo to, že čím mal ten chrám nejaký významnejší, významnejšiu relikviu, tak tým bol samozrejme viac navštevovaný a populárnejší.“

AA: „Toto... oblečenie má niečo viac než sto rokov.“

Redaktor: „S týmito pozostatkami svätca zo štvrtého storočia v bratislavskom Františkánskom kostole sa dokonca spája odľahčená povera. Svätý Reparát vrak pomáha študentom, keď nespravia skúšku.“

brat Juraj Andrej Mihály, správca Františkánskeho kostola: „Tak my občas tak úsmevne povzbudíme, aby sa modlili ku svätému Reparátovi, hoci to jeho meno vôbec nemusí súvisieť s tým prepadnutím pri skúške však, ale zas veríme v príhovor svätých, ich moc je veľmi veľká, takže určite môžu pomôcť.“

Redaktor: „Medzi posledné relikvie, ktoré uznala katolícka cirkev patria ampulky s krvou Jána Pavla II. V Mexiku krv obľúbeného pápeža vystavovali na viac ako sto miestach a mala pomôcť utíšiť násilie medzi drogovými gangami.“

Marek Gudíak, TV Markíza, 2.11.2011

Zo zločinca sa stal kazateľ!

Sam Childers (49) je motorkár pokrytý tetovaniami, ktorý bol v minulosti drogový závislý a všade chodil so zbraňou v ruke. Nikdy nemal problém zapojiť sa do bitky alebo prestrelky. Jedného dňa však totálne zmenil život a stal sa z neho kazateľ. Odišiel žiť do afrického Sudánu, kde pred hrôzami vojny a smrťou zachránil viac ako 1 000 sirôt.

Sam však aj vo svojom novom povolání stále spáva so samopalom pri posteli. V Sudáne jednoducho iná možnosť nemá. Aj preto si vyslúžil prezývku Machine Gun Preacher (Kazateľ Gulomet). A práve pod týmto názvom príde do kín film s Gerardom Butlerom. Childersa šokovalo utrpenie detí počas jeho misionárskej cesty po Afrike. Rozhodol sa, že deťom pomôže, bude bojovať s vodcom zločineckých gangov. To znamenalo zobrať do jednej ruky Bibliu a do druhej samopal

AK-47. Childers pre deti vytvoril bezpečné útočisko, kde sa za roky zachránilo viac ako 1 000 sirôt. „Pomyslite si na naozaj zlú osobu, vynásobte to desiatimi a dostanete predstavu o tom, aký som kedysi bol. Kým som našiel Boha, nebol som práve príjemný človek,“ povedal Childers pre denník The Sun. Už v 15 rokoch bral heroín a kokain. O rok neskôr sa pridala k zločineckému gangu motorkárov. Jeho život sa zmenil, keď sa v roku 1982 oženil s bývalou striptérkou Lynn. Päť rokov sa neúspešne snažili počať dieťa. „Pamätám si, ako som sa modlil k Bohu a sľúbil som, že ak nám dá dieťa, tak sa odvrátim od svojho starého života. Boh ku mne prehovoril: ‚Dám ti dieťa, ak pre mňa budeš pracovať,‘“ vysvetľuje Childers svoje obrátenie. Dieťa Paige sa mu narodila v roku 1989 a v roku 1992 sa stal kazateľom.

(š), Nový Čas 03/11/2011

Múry neslobody

Berlínsky múr – najznámejší symbol studenej vojny a rozdelenia sveta na Východ a Západ – postavili pred päťdesiatimi rokmi. Jeho históriu aktuálne približuje výstava fotografií v bratislavskom Dome Quo Vadis pri Trojičnom kostole. Výstavu s názvom Múry neslobody pripravila Nadácia Konrada Adenauera v spolupráci s Občianskym združením Nenápadní hrdinovia.“

Múr rozdeľoval Berlín na dve časti od augusta 61 do novembra 89. Súčasťou tejto hranice bolo viac ako 200 výbehov pre špeciálne cvičené psy a približne 250 strážnych veží mali zabrániť úteku za slobodou.

Natočené: Agáta Pešková, Nadácia Konrada Adenauera: „Približuje formou dvadsiatich plagátov históriu rozdeleného Nemecka.“

Monika Hricáková, Dom Quo Vadis: „Je to o slobode, o páde múru, a je to aj o tom, že ľudia dokážu veľmi veľa.“

Reportér TA3: „Už v päťdesiatych rokoch začali z NDR utekať na západ najmä mladí a vzdelaní ľudia. Pred nútenou kolektívizáciou hromadne utekali aj roľníci.“

Natočené: Štefan Bučko, herec: „Dôležité je pripomínať, že takýto veľmi hrozny režim tu bol Nech to ľudia akokoľvek zmäčkujú, bol to hrozny režim.“

František Neupauer, historik: „Napríklad biskupovi Hopkovi dávali do stravy arzén, tu v Bratislave žije pán Mráz, ktorému svietili reflektormi do očí, a dnes je slepý.“

Reportér TA3: „Prísne sledovaná bola aj hranica so západným Nemeckom. Jej súčasťou bolo viac ako milión nášlapných mín. Konštruovali ich tak, aby roztrhali dolné končatiny, ale nespôsobili okamžitú smrť obeť.“

Natočené: František Mikloško, bývalý politik: „Keď padol Berlínsky múr, bolo jasné že padá komunizmus. Ten systém bol postavený na múroch. Rozdeľovať, oddeľovať, neinformovať.“

František Neupauer, historik: „Aj táto výstava prináša udalosti odkryté, to čo sa dialo, to, o čom sa predtým nemohlo hovoriť.“

Reportér: „Putovnú výstavu fotografií už videlo vyše 6 tisíc žiakov škôl. Minulosť tak môžu lepšie spoznať aj tí, ktorí časy neslobody nezažili.“

Juraj Ondrejčík, TA3, 29.10.2011

Magické Dušičky

Na vysvietených cintorínoch sme spomínali na blízkych Tisícami sviečok sa včera na Sviatok všetkých svätých rozsvietili cintoríny. Prišli sme si uctiť pamiatku blízkych, ktorí už nie sú medzi nami. Pri hrobchoch obložených kyticami a vencami sa často aspoň raz v roku zídu celé rodiny. Tohtoročnému spomínaniu prišlo aj počasie. Pozostali sa mohli oddávať spomienkam bez dažďa, vetra a nepríjemného chladu. Určite aj to prispelo k vznešenej kráse, ktorú nám cintoríny vo sviatočný večer poskytnú. Myšlienka zasvätiť aspoň jeden deň v roku spomienkam na mŕtvych je veľmi stará. Noc z 31. októbra na 1. novembra jej venovali už pohanské národy. Kresťanská cirkev ju prijala v roku 837, keď pápež Gregor IV. vyhlásil prvý novembrový deň za Sviatok všetkých svätých a nasledujúci deň za Pamiatku zosnulých, čiže Dušičky.

(fer), Plus jeden deň, 2.11.2011

Dnes si pripomíname Sviatok všetkých svätých

Dnes si pripomíname Sviatok všetkých svätých. Cirkev už po stáročia spája s touto slávnosťou nádej na vzkriesenie. Začiatky jeho slávenia sa datujú do 4. storočia po Kristovi.

Dňa 1. Novembra sa Sviatok všetkých svätých, už nielen mučeníkov, začal sláviť v 8. storočí, najprv v Írsku, potom v Anglicku. Pápež Gregor IV. rozšíril sviatok na celú cirkev. Dnešný novembrový sviatok sa pôvodne slávil v jarných mesiacoch. Pokračuje:

Gabriel Brendza, cirkevný historik: „Sviatok všetkých svätých má svoj pôvod v 7. storočí, keď Bonifác IV. dostal od cisára do daru panteon, chrám pre všetkých rímskych bohov a 3. mája v roku 610 doniesol do tohto chrámu relikvie mnohých mučeníkov a zasvätil ho všetkým svätým mučeníkom a kráľovnej mučeníkov, Panne Márii. Preto bol pôvode Sviatok všetkých svätých 13. mája.“

Rádio Slovensko, 2.11.2011

Čas spomienky na zosnulých

Ako sme spomínali, začiatok novembra sa už tradične nesie v atmosfére spomienky na zosnulých. Ľudia prichádzajú na cintoríny, aby si pripomenuli svojich blízkych. Dnešný sviatok Všetkých svätých, vystrieda zajtra Pamiatku zosnulých.

Kult predkov a úcta k mŕtvym majú korene ešte v staroveku a prešli viacerými podobami. Starí Slovania napríklad nechávali pre mŕtvych na hrobchoch jedlo.

Natočené: Zuzana Beňušková, etnologička: „Ľudia prichádzali na hroby a aj sa bavili, aj jedli, zapalovali sviečky a takto si vlastne pripomínali a sprítomňovali tých zosnulých, ktorí už neboli medzi nimi.“

Reportér TA3: Starovek poznačil najmä strach zo záhrobia, zmenu prinieslo kresťanstvo, zo svojou nádejou, ktorá stojí na viere v zmŕtvychvstanie.“

Natočené: Marián Gavenda, katolícky kňaz: „Väčšina kultúr a náboženstiev privolávajú tých mŕtvych, akoby naspäť medzi nás a pripomínajú si ich, kým kresťanstvo ide úplne opačným postupom, že pozýva už teraz tých čo žijú tu na zemi, spojiť sa s tými, ktorí sú už na druhom svete.“

Reportér: „Začiatok novembra už stáročia otvára sviatok Všetkých svätých, teda tých, ktorí svoje presvedčenie žili naplno, ale do cirkevného kalendára sa jednoducho nezmestili.“

Natočené: Marián Gavenda, katolícky kňaz: „Po druhú aj všetci tí, ktorí už sú v bohu a tam myslím si, že je aj veľa z našich rodín, tí starí rodičia, obovávajú, a všetci títo sú už všetci svätí.“

Reportér: „V 10. storočí dal Benediktínsky opát Odilo z Cluny sviatku Všetkých svätých nový rozmer. Večer sa modlili za zosnulých a na druhý deň slúžili Veľkú zádušnú omšu. 2. november sa tak stal spomienkou na zosnulých.“

Natočené: Marián Gavenda, katolícky kňaz: „Je to zamerané skôr, modliť sa za tých, ktorí ešte to naplnenie života, ktoré nestihli na tomto svete a každý musí narásť do tej miery svojho bytia, tak ešte ho nedosiahli a tam si navzájom pomáhame tým, že to je pre veriacich vyprosovať to, aby sa stali všetkými svätými, preto to súvisí.“

Reportér: „K úcte k zosnulým v našich končinách už tradične patria hroby zaplavené kyticami a sviečkami. Tieto dni, ale môžu byť aj inšpiráciou.“

Natočené: Michal Zajden, evanjelický farár: „Aby sme si pripomenuli ich prácu, to čo pre nás znamenali tí najbližší v našich rodinách. A možno že, aby to bolo pre nás zdrojom poučenia.“

Marián Gavenda, katolícky kňaz: „Uvedomenie si naozaj pominuteľnosti života, čo nemá viesť k nejakej, k nejakému smútku, ale práveže si človek váži potom, že ešte stále ten život mám. Človek až nad hrobom si uvedomí, aké márne sú mnohé pletky zbytočné, že naozaj, to čo pri smrti zaväži je vykonané dobro.“

Reportér: „Katolícky veriaci venujú Spomienke na zosnulých celý prvý novembrový týždeň. Až do 8. novembra prichádzajú na cintoríny, aby sa modlili za duše v očistci.“

Martin Linhart, TA3, 2.11.2011

Poslanci iniciovali premiestnenie umeleckých škôl do budovy Mestského divadla P.O. Hviezdoslava

Poslanci bratislavského parlamentu zaviazali Milana Ftáčnika, aby inicioval premiestnenie mestskej základnej umeleckej školy na Jesenského ulici a základnej umeleckej školy na Podjavorinskej ulici do budovy Mestského divadla Pavla Országha Hviezdoslava, a to v prípade neúspešných rokovaní s novým vlastníkom budovy.

Lubomír Andrassy, hovorca primátora Bratislavy: „Mesto sa snažilo rokovať s predstaviteľmi rímskokatolíckej cirkvi, dnes sa snažíme nakontaktovať na nových vlastníkov, zatiaľ nemáme to šťastie a nevieme sa dohodnúť s novými vlastníkmi, že za akých podmienok si vedia predstaviť, aby v tomto objekte fungovala či už umelecká, alebo základná škola.“

Budovu školy na Jesenského predala rímskokatolícka cirkev novému majiteľovi. Magistrát i Staré Mesto potvrdili, že budú od cirkvi požadovať vynaložené investície, ktoré do objektu doteraz vložili na obnovu. TV Bratislava, 3.11.2011

Katolík na britskom tróne? To je asi dlho nemožné

Britská koruna sa viac otvorila ženám, ale o veľkorysej zmene v širšom rozmere sa nedá hovoriť. Krajiny, ktoré uznávajú britského monarchu ako svoju hlavu štátu (je ich šesťnásť), sa zhodli na dvoch bodoch reformy.

Žena sa konečne bude môcť chopiť žezla aj v prípade, že má mladšieho brata, ktorý bol doteraz uprednostňovaný. Zároveň panovník alebo panovníčka nestratia automaticky trón, ak sa zosobášia s osobou katolíckeho vierovyznania. Viac ako tri storočia staré dve pravidlá teda odchádzajú do minulosti. Ďalšie dve pravdepodobne pretrvávajú, kým bude existovať britská monarchia.

Nemoderný prístup

Profesorka práva Anne Twomeyová poukázala na to, že odstraňovanie diskriminácie pri nástupníctve na trón prekonal iba polovicu cesty.

„Platná zostáva jedna zo základných zásad znevýhodnenia - trón je dedičný len pre členov jednej rodiny,“ poznamenala pre Pravdu odborníčka za univerzity v Sydney. Twomeyová považuje za nepochopiteľné, ak 16 krajín hovorí, že dve zmenené pravidlá sú morálne zlé, ale ďalej im už chýba odvaha zísť: „Ako môže byť pre hlavu štátu prijateľné pôsobiť v dedičnej funkcii?“ Zrušenie panovníckeho znevýhodnenia žien si vysvetľuje tak, že Británia a ďalšie štáty majú zákony proti diskriminácii podľa pohlavia, a preto zmenu už muselo pocítiť aj nástupníctvo na trón. Čo sa týka vierovyznania, moderný prístup nevidí: „Diskriminácia katolíkov je znepokojujúca. Veľa ľudí v Británii stále podporuje zákaz, aby katolík nespôsobil byť monarchom, lebo je formálne najvyšším predstaviteľom anglikánskej cirkvi,“ podotkla Twomeyová.

Katolíkov je viac

Odstrkovania katolíkov od trónu sa nepozdáva ani Robertovi Hazzelovi z univerzity v Londýne. „Vítam, že monarcha si už môže zobrať katolíka alebo katolíčku, ale za menej pochopiteľné považujem to, že anglikánska viera zostáva požiadavkou na panovníka. Veď v pätnástich štátoch mimo Británie žije trojnásobne viac katolíkov ako anglikánov,“ uviedol profesor politológie pre Pravdu. Čo sa týka zvýhodňovania synov pred dcérami vzhľadom na nástupníctvo na trón, červený semafor tomuto prežitku už zasvietil vo väčšine monarchií v Eu-

rópe. „Táto zásada sa uplatňuje už iba v Španielsku, Monaku a Lichtenštajnsku,“ pripomenul Hazell. Ako prvé spomedzi kráľovstiev prijalo túto reformu Švédsko v roku 1980, podotkla historička Carolyn Harrisová z univerzity v Kingstone. Naznačila, že súhlas Británie a ďalších 15 krajín znamená darček princovi Williamovi a jeho manželke Kate. Zosobášili sa pred pol rokom. „Britská vláda sa horlivo snažila dospieť k novinke skôr, ako sa im narodí prvé dieťa,“ uviedla pre Pravdu. „Určite si tiež uvedomuje, že treba udržať záujem budúcich generácií o monarchiu,“ doplnila Harrisová.

Zmysel monarchie

Keď sa prijímajú nové pravidlá nástupníctva na trón, zvykne sa uvažovať, či sa otvorí samotná téma opodstatnenosti monarchie. Profesor práva Noel Cox považuje takú špekuláciu za prehnanú. „Reforma, či už v Švédsku alebo v Holandsku, ako aj inde, nijako výrazne neposunula pohľad na zmysel konštitučnej monarchie. Jej podpora sa zásadne nezmenila,“ poznamenal pre Pravdu renomovaný expert z univerzity v Aberystwythe. Budúcnosť kráľovstva v Británii sa zdá byť neohrozená. Panovníčku Alžbetu II. označuje jednoznačná väčšina britského obyvateľstva za autoritu. Po nej síce nastúpi na trón nevelmi

oblúbený princ Charles, ale potom miláčik ľudu princ William, od ktorého sa očakáva, že stelesní moderného monarchu.

Alžbeta II. a Charles

Hazell zdôraznil, že britské štátne zriadenie ma zabezpečenú svoju trvácnosť: „Jeho podpora sa stabilne pohybuje na úrovni 70 percent. Ak by mala byť reč o nastolení republiky, otvorenie tejto debaty je silnejšie v Austrálii a Kanade.“ Podobný názor zastáva Harrisová. Väčšie úvahy o republikánskom zriadení by očakávala po smrti alebo po abdikácii Alžbety II. „Princ Charles je menej populárny ako súčasná kráľovná. V Británii však po nej nepredpokladám debatu o konštitučnej monarchii, lebo tvorí základ tamojšieho uznávaného systému. O republike by sa mohlo viac špekulovať v iných krajinách, ktoré uznávajú britského monarchu za svoju hlavu štátu,“ upozornila.

Princ William a jeho manželka vojvodkyňa z Cambridgea sa tešia v Británii vysokej popularite. Všade, kam zamieria, čaká na nich veľa obdivovateľov. Ako môže byť pre hlavu štátu prijateľné pôsobiť v dedičnej funkcii? Anne Twomeyová profesorka práva za univerzity v Sydney

Miroslav Čaplovič
Pravda, 2.11.2011

Arcibiskup z Canterbury podporil zavedenie novej dane pre banky

Arcibiskup z Canterbury podporil návrhy na zavedenie tzv. dane Robina Hooda, čiže malé dane na bankové transakcie. Najvyšší predstaviteľ anglikánskej cirkvi prišiel so svojím návrhom krátko po tom, čo sa londýnska Katedrála svätého Pavla aj vedenie londýnskej City vzdali zámeru súdnou cestou vypratať priestranstvo pred kostolom, kde mali postavené stany demonštranti proti sociálnej nerovnosti. Arcibiskup Rowan Williams v článku vo Financial Times napísal, že úsilie o túto daň by mohlo byť jednou z ciest, ako presadzovať morálne požiadavky protestujúcich pred Katedrálou svätého Pavla. Pripomenul, že túto takzva-

nú Tobinovu daň, ktorú prezývajú daň Robina Hooda, podporil aj Vatikán. Britská vláda je ochotná Tobinovu daň podporiť, ale iba ak bude zavedená na celom svete. Podľa zástancov by veľmi malá daň z každej transakcie priniesla miliardy, ktoré by sa investovali do „skutočnej ekonomiky“. Arcibiskup zdôraznil, že takéto myšlienky by mohli byť základňou pre „vierohodné zmeny vo finančnom svete“. „Stále prevláda pocit, či už je oprávnený alebo nie, že celá spoločnosť platí za chyby a nezodpovednosti bankárov. Je tu pocit, že im to nedochádza, pocit nespokojnosti s tým, že všetko je ako

pokračovanie na str. 7

dokončenie zo str. 6

predtým, ktorý vychádza zo stále rastúcich odmien a len málo viditeľných zmien v praktikách bánk,“ napísal Williams, najvyššie postavený kňaz anglikánskej cirkvi, ktorý bol kritizovaný za to, že sa dosiaľ nevyjadroval ku kontroverzii okolo demonštrantov, ktorí od polovice októbra tábora pred katedrálou. Vedenie katedrály, ktorá patrí k najznámejším symbolom Londýna, podľa všeobecného presvedčenia situáciu nezvládlo. Najskôr, prvý raz od druhej svetovej vojny katedrálu zatvorili, ale potom ju opäť otvorili. Minulý týždeň vo štvrtok odstúpil kanonik katedrály Giles Fraser, ktorý nechcel, aby ho spájali s prípadným násilným odstránením stanov. Dekan katedrály Graeme Knowles totiž v piatok minulý týždeň oznámil, že bude súdnou cestou žiadať odstránenie stanového tábora. Toto rozhodnutie však vyvolalo veľkú kritiku a Knowles v pondelok oznámil svoj odchod z funkcie. V utorok katedrála a potom aj radnica londýnskej City oznámili, že upúšťajú od zámeru vypratáť priestranstvo pred ňou. Predstavitel' vedenia City Stuart Fraser pripustil, že radnica nechce, aby bola sama zodpovedná za násilné odstránenie tábora. „Chceme s demonštrantmi diskutovať, či je možné vyhovieť našej požiadavke o vypratanie verejného priestranstva,“ povedal v rozhlasovom rozhovore. Londýnski demonštranti, ktorí sa inšpirovali americkými sociálnymi protestmi, pred Katedrálou svätého Pavla skončili viac-menej náhodou. Pôvodne chceli obsadiť námestie pred londýnskou burzou, tam ich však polícia nepustila. Preto sa utáborili pri susednej katedrále. Demonštranti protestujú proti sociálnej nerovnosti a excesom finančného sektora v City.

Čo je Tobinova daň

Daň pomenovaná podľa držiteľa Nobelovej ceny Jamesa Tobina, ktorý pred viac ako 30 rokmi navrhol zdaňovanie devízových transakcií na medzinárodných trhoch, čo malo odradiť investorov od krátkodobých špekulácií, spôsobujúcich krízy a nestabilitu na finančných trhoch. Podstata zavedenia Tobinovej dane tkvie v jej synchronizovanom zavedení v prostredí bez daňových rajov. **čtk, Pravda 3.11.2011**

Žilina: Na fare čapujú pivo!

ŽILINA - Jedným vchodom na faru aj do krčmy! Niektorých veriacich poburuje, že v budove, kde sídli pastoračné centrum a farský úrad, čapujú pivo. Farnosť sa bráni - priestory vraj prenajala za určitých podmienok. Nechcú, aby tam ľudia chodili vo veľkom popíjať, ale aby v príjemnom prostredí debatovali.

Kaviareň Kupé pri farských schodoch leží niektorým veriacim v žalúdku poriadne hlboko. „Napísal som otvorený list biskupovi Tomášovi Galisovi, aby podnik zatvorili. Nikto sa mi však neozval,“ hnevá sa Žilinčan Jozef Bitto (54). „Urobili z domu Najsvätejšej Trojice dom hriechu. Tak ako Ježiš vyhnal ľudí z chrámu, tak aj my čakáme na nového mesiáša, aby

urobil to isté,“ vraví nahnevany veriaci. Podľa prevádzkara Petra Prieložného ide o nefajčiarsku kaviareň a ľudia ju privítali. „Inšpirovalo nás, ako to robia vonku. Veď aj mnisi kedysi varili v kláštoroch pivo. V Prahe je súčasťou kláštora pivovar,“ vysvetľuje Prieložný. Ľudia si chodia do podniku po omši posediť a podebatovať. „Je to v pohode, veď aj na univerzite je súčasťou pastoračného centra kaviareň,“ povedali študentky Petra (23) a Zuzana (21). Podľa hovorca Žilinskej diecézy Petra Holbička chceli, aby mala farnosť slušné posedenie. „Cirkev by mala žiť s ľuďmi, na modlitbu máme chrámy, pastoračné centrá majú slúžiť širokej verejnosti,“ uzavrel Holbička. **(kap), Nový Čas 3/11/2011**

Časopis, ktorý nikoho nešetří

Ironický, vulgárny, nešetří nikoho. Takú povest' má francúzsky satirický týždenník Charlie Hebdo. Jeho nová titulka (na snímke charliehebdo.fr) ho núti vysvetľovať niečo, čo nepokladá za mimoriadnu provokáciu. „Nie sú to noviny proti moslimom, chcú ukázať, že smiať sa môžeme zo všetkého. To je najlepší dôkaz slobody a demokracie,“ povedal pre Le Figaro fejtonista týždenníka Patrick Pelloux. Šéfredaktor zdôrazňuje, že viac než moslimov zosmiešňujú kresťanských fundamentalistov. Dnešné karikatúry Mohameda podľa BBC pri starších blednú. Od 70. rokov magazín zobrazil okrem iného masturbujúce mníšky, policajtov s odtrhnutými hlavami imigrantov či pápežov s kondómom. **(era), SME 3.11.2011**

Spred katedrál ich nevyženú

Demonštranti môžu ostať pred Katedrálou svätého Pavla v Londýne do konca roka, v januári však musia stanové mesto opustiť. Miestne hnutie Occupy sa včera rozhodovalo, či takúto ponuku od miestnych úradov prijme. Katedrála, jedna z dominant Londýna, bola pre verejnosť na týždeň uzavretá. Cirkev sa snaží dostať protestujúcich spred pamiatky preč. Pre spory, či je to správne, už odišli z funkcií traja ľudia, medzi nimi aj dekan katedrály Graeme Knowles. **(mak), SME 04/11/2011**

Predstavitelia evanjelickej cirkvi nesúhlasia s premiestnením súsošia L. Štúra v Bratislave

Elena Jančuškova, redaktorka: „Predstavitelia evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku sú znepokojení iniciatívou spolku, ktorý chce súsošie Štúrovcov na Námestí Ľudovíta Štúra v Bratislave nahradiť jazdeckou sochou cisárovnej Márie Terézie. Osobnosť Ľudovíta Štúra a hnutie Štúrovcov podľa predstaviteľov evanjelickej cirkvi reprezentuje hodnoty humanity, úcty k slobode všetkých národov a najmä obetovanie sa za slobodu národa.“ **Rádio Regina, 3/11/2011**

Ked' chýba svedomie, spoločnosť musí mať na minulosť zákon

V Rajci odhalili bustu ľudáckeho politika Ferdinanda Ďurčanského, ktorý bol odsúdený ako vojnový zločinec. V Košiciach, i keď na súkromnom pozemku, v marci pribudla busta Jánoša Esterházyho, ktorý sa podľa historikov usiloval o rozbitie československého štátu. Niekoľko tabulí po celom Slovensku už roky vzdáva poctu aj prezidentovi fašistického vojnového štátu Jozefovi Tisovi. Odhaľovaniu búst a tabulí kontroverzným osobnostiam doteraz nezabránili ani protesty verejností či podnety na políciu. Tá spolu s prokuratúrou tvrdí, že s tabuľami nemôže robiť nič.

Spoločne sa odvolávajú na to, že nemajú legislatívne páky, pretože potrebný zákon na Slovensku chýba. Sociológ a bývalý veľvyslanec v USA Martin Bútora považuje absenciu zákona za veľkú chybu. „Sám som v Rade vlády pre ľudské práva inicioval vyhlásenie v súvislosti s bustou Ďurčanskému. Tých príležitostí už bolo viac, ale myslel som si, že posledný prípad v Rajci by už mohol byť dôvodom, aby sa toho politicky a politicky chytili,“ hovorí Bútora, ktorý tvrdí, že ak by zákon existoval, podobné busty ako v Rajci by v ďalších mestách nepribúdali. Dnes sa ich vystavenie podľa Bútoru deje na základe subjektívnych interpretácií ľudí, ktorí o nich rozhodujú. „Či už sú to starostovia alebo primátori, alebo sú to rozmanití aktivisti, ktorí v duchu svojho presvedčenia a v duchu svojej vlastnej pamäti umiestňujú tieto tabule podľa vlastného vkusu,“ myslí si Bútora. Aktivisti, ale aj iní odborníci sú presvedčení, že nový zákon potrebný nie je. Podľa nich legislatíva aj dnes umožňuje odstránenie nevhodných pamätníkov. „Je to všeobecná norma o symboloch a znakoch týchto režimov, pri dobrej vôli by sa dali uplatniť tie normy, ktoré tu sú, ale dobrá vôľa tu na to práve chýba,“ vraví politológ Miroslav Kusý.

Upozorňuje, že ide presne o Ďurčanského prípad. „Bol to typický predstaviteľ fašistického režimu na Slovensku, participoval na mnohých rozhodnutiach na Slovensku vrátane riešenia židovskej otázky. To je jednoznačný prípad člo-

veka, ktorý by nemal byť takýmto spôsobom propagovaný. Dalo by sa to zariadiť,“ vysvetlil politológ. Proti Ďurčanského buste najviac protestovalo hnutie Human, ktoré sa obrátilo na políciu aj prokuratúru. Peter Mariánek z hnutia si myslí, že pri rozhodovaní o bustách či tabuliach by malo stačiť svedomie. „Nepotrebujeme na každú svoju hlúposť nejaký zákaz. Keď chýba zákaz na to, aby sa nerobili pomníky vojnovým zločincem, tak potom chýba aj zákon, ktorý by upravoval, že sa nesmú stavať plynové komory,“ hovorí Mariánek. Podľa neho sa prokuratúra vyhovára, že nemôže konať. Dodáva, že máme ústavu, ktorá stojí vyššie, „ako rozhodnutie dvanástich zbesilých poslancov v nejakom mestečku, ako je Rajec. Myslím si, že chýba vôľa a svedomie, nechýba zákon“. Predseda Židovskej náboženskej obce v Bratislave Peter Salner by bol najradšej, keby takéto tabule vôbec nevznikli a zákon by nebol potrebný. „Pre mňa je problémom skôr to, že reálne existujú ľudia, ktorí sa na obdobie Slovenského štátu dívajú pozitívne,“ vraví Salner. Prekáža mu najmä to, že dnes niekto obhajuje ľudí, ktorí sa dopúšťali „zločinných vecí“.

Tisovu tabuľu posvätil Korec

Prvú pamätnú Tisovú tabuľu odhalili ešte v júli 1990, teda asi pol roka po revolúcii v Bánovciach nad Bebravou. Posvätil ju nitriansky biskup Ján Chryzostom Korec. Korec, ktorý si získal autoritu vďaka perzekúciám za totality, sa vtedy ospravedlňoval tým, že stál ďaleko a ani dobre nevidel, čo posväcuje. V roku 1997, keď bol pri moci Vladimír Mečiar a SNS sedela vo vláde, na 50. výročie Tisovej popravy odhalili v Čajakovciach pri Nitre pozlátenú dvojmetrovú Tisovu sochu. Na slávnostnom akte sa vtedy zúčastnil aj nitriansky primátor. Pri soche vojnového prezidenta sa každý rok stretávajú neofašisti a pripomínajú si Slovenský štát. Menšie tabule sa objavili v Oščadnici a v Rajci, kde Tiso kedysi pôsobil. Vo Varíne pomenovali po ňom ulicu a rozruch spôsobila tabuľa na budove Katolíckeho domu v Žiline. Tisova tabuľa zostala

visieť v Bytči, mestskí poslanci ju obhájili, ale v Bánovciach nad Bebravou tabuľu po rokoch zvesili a zrejme ju opatrúje miestne združenie prívržencov Dr. Tisa.

Jedna z prvých pamätných tabulí Jozefa Tisa bola umiestnená na jeho rodnom dome v Bytči v roku 1991. Je to všeobecná norma o symboloch a znakoch týchto režimov, pri dobrej vôli by sa dali uplatniť tie normy, ktoré tu sú, ale dobrá vôľa tu na to práve chýba. Miroslav Kusý politológ

Iris Kopcsayová, Pravda, 2.11.2011

Vykradli kláštor

Na Slovensku je iba jeden kláštor takzvaných redemptoristiek. Sestry jeho brány takmer nikdy neopúšťajú. Večer tam ale mali nečakanú návštevu.

Redaktor: „Terčom zlodejov sa stal tento kláštor, ktorý je postavený na samote v poli za jednou z vranovských mestských častí. Zlodej prišiel k oknu, na ktorom odstránil sieť proti hmyzu. Okno potom bez zjavného poškodenia otvoril a dostal sa až do kancelárie. Zo zásuvky stolíka si potom odniesol svoju lup.“

Daniel Džobanik, hovorca KR PZ Prešov: „Zlodej z kláštora ukradol peňaženku, v ktorom bolo 770 eur a bankomatová karta s PIN kódom.“

Redaktor: „O krádeži sme sa chceli informovať aj v kláštore, no tam s nami nemohli komunikovať.“

Sestra z kláštora: „Keď ohľadom včerajška, tak žiadne informácie nepodávame.“

Redaktor: „Ako sme zistili, kláštor je kontemplatívny, to znamená, že sestry sa s vonkajším svetom kontaktujú len s povolením predstavených. Nevyučujú na školách, no ich kláštor je však otvorený pre pomoc ostatným.“

Zdroj - redemptoristky.eu: „Rehoľa Najsvätejšieho Vykupiteľa je kontemplatívna a klauzúrna rehoľa. Jej rehoľníčky sú Cirkvou poverené ustavične sa modliť.“

Daniel Džobanik, hovorca KR PZ Prešov: „Polícia skutok vyšetruje ako prečin krádeže a prečin porušovania domovej slobody.“

Redaktor: „Zatiaľ neznámy zlodej si za túto krádež môže odsedieť až dva roky. Pavol Janič, TV JOJ, 2.11.2011